

בית כנסת פרוז'נסקי

פרטים מעטים ידועים על בית כנסת/בית מדרש אכסלוסיבי זה, שנועד למכובדים שבתושבים היהודים בקובל.

עדות ד"ר מרדכי זיו (ליברזון)

ביקרתי בבית כנסת פרוז'נסקי. בבית כנסת זה התפללה סבתא שלי. זה היה לא רחוק מגשר וורשבסקה. סימטה מרחוב וורשבסקה. בית כנסת יפה מאוד. מבנה יפה חיצונית, שתי קומות, ארכיטקטורה יפה. בית כנסת מכובד ברמה גבוהה מאוד. אני מעריך שהגיע לכ- 80 מתפללים לכל הפחות. לפעמים הלכתי לבית הכנסת עם הסבתא, ביקרתי אצל סבתא וליוויתי אותה. הנשים ישבו למעלה. היו ויטראז'ים בחלונות. בית כנסת היה בנוי לפי ארכיטקטורה ספרדית. קישוטים. סגנון ספרדי עם סקולפטורות (סגנון פיסולי). בנה זאת ישראל פרוז'נסקי, אני זוכר אותו, יהודי גבוה עם משקפיים. היה קבלן עשיר, יכול היה להרשות לעצמו, היה גם עסקן.

עדות צבי חיים פולישוק

מבחוץ הבניין היה יפה, מוצק. בנוי מלבנים. שתי קומות, קרקע ומעל זה עוד קומה. איני יודע על החלוקה הפנימית.

מאלבומה של חנה כהן, בתו של ראש הקהל, משה פרל:
"אדון פרוז'נסקי. אחד מאנשי קובל הידועים היה ידיד גדול של משפחתנו."

ישראל פרוז'נסקי יליד 1881

פנים בית הכנסת. באדיבות מירית גל-עד (משפחת פנטורין מקובל)

תרשים משוער למיקום בית הכנסת

ההנחה היא שזו סימטה הממשיכה את רחוב יורידיקה בצידו השני של רחוב וורשבסקה. ייתכן והסימטה קרובה יותר לרחוב קושצ'יוסקי שבו ממוקמת היתה נחלתם של בני משפחת פרוז'נסקי.

מבט מרחוב נבז'ז'נה על האזור המשוער של בית המדרש פרוז'נסקי (צילום משנת 2007).
 ייתכן והמבנה הקדמי (שנראה ככנסייה פרובוסלבית) הוקם על יסודות בית המדרש